

Atatürk Kültür Merkezi'nden Haberler

Suzan GR*

Romanya ve Türkiye Kültürel İlişkilerinde Yeni Perspektifler Çalıştayı

Atatürk Kültür Merkezi, Babeş-Bolyai Üniversitesi, Türk ve Orta Asya Çalışmaları Enstitüsü'nce ortaklaşa düzenlenen "Romanya ve Türkiye Kültürel İlişkilerinde Yeni Perspektifler" konulu Çalıştay, Romanya'nın seçkin üniversitelerinden biri olan Babeş-Bolyai niversitesi'nde 26 Ekim 2010'da yapıldı.

Çalıştayla Türkiye'deki Balkanoloji ve Romanya'daki Türkoloji çalışmalarının genel bir değerlendirmesini yapmak ve geleceğe dönük yeni perspektifler belirlemek amaçlanmıştır.

17 Nisan 2008'de Ankara'da Dimitri Kantemir Romen Kültür Merkezi ile gerçeleştirilen toplantıda Atatürk ve Iorga dönemindeki kültürel ilişkiler ele alınmıştır. Bu toplantıyla ise, Atatürk ve Iorga sonrasına ağırlık verilerek 20. asrın değerlendirilmesi tamamlanmıştır.

* Atatürk Kültür Merkezi Uzmanı.

Çalıştay Babeş-Bolyai Üniversitesi'nde

Atatürk Kültür Merkezi, Babeş-Bolyai Üniversitesi, Türk ve Orta Asya Çalışmaları Enstitüsü'nce ortaklaşa hazırlanan çalıştay ile 15 bilim insanını bir araya getiren, Türkiye ve Romanya arasındaki kültürel ilişkileri irdeledi.

Çalıştayın açış konuşmasını Babeş-Bolyai Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Andrei Marga yaptı. Prof. Dr. Marga, Türkiye Cumhuriyeti ve Atatürk'le ilgili, Romanya olarak besledikleri iyi duyguları ifade ederek, Türkiye ile ilişkilerini her alanda geliştirmek istediklerini söyledi ve Türkiye'den bilim adamlarını ülkelerinde ağırlamaktan duyduğu memnuniyeti ifade etti.

Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Prof. Dr. Osman Horata da konuşma yaptı. Prof. Dr. Horata Romanya'nın seçkin bir üniversitesinde bulunmaktan duyduğu memnuniyetle başladığı konuşmasında;

“Hepimizin hayatının önemli bir kesitine ev sahipliği yapan 20. yüzyıl, diplomasi ve bilim dünyasının olayların hızına erişmekte güçlük çektiği bir asır oldu. İmparatorluklardan ulus devletlere geçişin, ardından gelen iki dünya savaşının ve asrın sonlarında Sovyetlerin dağılmasının yol açtığı sarsıntılar, uluslararası dengeleri bütünüyle alt üst etti. Bu sarsıntılardan, ülkeler arasındaki bilimsel ve kültürel ilişkiler de büyük ölçüde nasibini aldı.” dedi.

Atatürk Kültür Merkezi Başkanı, içinde bulunulan sürecin yani 21. asrın eşiğinin, yaşanan bu büyük şoklardan sonra yıkılan ve atılan köprülerin yeniden kurma çabalarının yoğunlaştığı bir dönem olduğunu ifade ederek;

“Fakat doğal olarak bu süreçte, ilişkiler daha çok siyasi ve ekonomik alanlarda yoğunlaşmış, bilimsel ve kültürel ilişkiler gündemde yeterince yer bulamamıştır. Bu toplantımız da, bu konudaki eksikleri gidermeye dönük, mütevazı fakat anlamlı bir çaba olarak değerlendirilmelidir.” dedi.

Türkiye ve Orta Asya Çalışmaları Enstitüsü Başkanı Tasin Gemil'in konuşmasıyla açış konuşmaları sona erdi.

15 Bilim insanının katıldığı çalıştay 2 oturumda gerçekleştirildi.

I. Oturumda Bildiri konuları;

- Romanya ve Türkiye'de Akademik ve Kültür Enstitüleri Arasındaki İlişkiler
- Türkiye'de Balkan ve Romanya Çalışmalarının Geçmişi ve Bugünü
- Romanya'da Geçmişten Günümüze Türkoloji Çalışmaları ve Türkoloji Enstitüleri
- Romanya İle Türkiye Arasındaki Tarihsel-Kültürel İlişkiler

II. Oturumda Bildiri konuları;

- Romanya ve Türkiye arasındaki Akademik ve Kültürel İlişkilerin Geleceği ve Beklentiler
- Türkiye'de Balkan ve Romen Araştırmalarının Geleceği İçin Öngörüler

- Romanya'da Türkoloji ve Türkiye Araştırmalarının Geliştirilmesi İçin Öneriler
- Romanya ve Türkiye'de Kültür Araştırmaları İçin Ortak Bir Gelecek Programı Oluşturulabilir mi?
- Eğitimde Öğrenci ve Akademisyen Değişim Olanakları
- Sanat ve Edebiyat, Felsefe, Din ve İnanç Çalışmalarında Ortak Projeler Oluşturma Olanakları
- İki Ülkenin Eğitim Kurumları Arasında Ortak Diploma Programları
- İki Ülke Üniversiteleri Arasında Ortak Yüksek Lisans Programları
- Türkiye'de Romen/Balkan Enstitüsü Kurulması Olanakları
- Romanya'da Türkoloji Araştırmalarının Geliştirilmesi
- Ortak Yayın ve Ortak Süreli Yayın Olanakları, Kütüphaneler Arasında Kitap Değişimi
- Akademisyenler Arasında Karşılıklı İşbirliği ve Yayın Olanakları

Çalıştay Prof. Dr. Osman Horata ve Prof Dr. Tasin Gemil'in kapanış konuşmalarıyla sona erdi.

Uluslararası Türk Halı ve Düz Dokumaları (Kilim, Cicim, Zili, Sumak) Sempozyumu

Atatürk Kültür Merkezi, Akdeniz Üniversitesi, Alanya Belediyesi ve Alanya Ticaret Odası Başkanlığı'nın ortaklaşa düzenledikleri Uluslar arası Türk Halı ve Düz Dokumaları (Kilim, Cicim, Sumak) Sempozyumu 1-4 Kasım 2010'da Alanya Özel Güzel Sanatlar Akademisi Belediye Konservatuvarı'nda gerçekleştirildi. Kongre havasında geçen sempozyum, halı konusunda uluslar arası düzeyde bilim dünyasını buluşturdu.

1 Kasım Pazartesi günü Saat 9.30'da yapılan açılış ile sempozyum çalışmaları başladı. Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Bekir Deniz'in açış konuşmasıyla başlayan sempozyumda, Alanya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Kerim Aydoğan, Alanya Belediye Başkanı Hasan Sipahioğlu, Alanya Kaymakamı Hulusi Doğan konuşma yaptılar. Prof. Dr. Bekir Deniz yaptığı konuşmada halı ve kilimin merkezi Alanya'da böyle bir sempozyum düzenlemenin ne kadar anlamlı olduğunu ifade etti. Alanya Ticaret Odası Başkanı Kerim Aydoğan ise halılarımızın pazar payının % 3'lere düştüğünü ifade ederek, bu konuda devlet politikası oluşturularak, yeni bir çıkış gerçekleştirilmelidir dedi. Alanya Kaymakamı Hulusi Doğan Alanya'nın dokumacılıktaki önemine dikkat çekerek, Alanya'nın yılda 24 ton ipek üretimiyle Türkiye'de Diyarbakır'dan sonra üçüncü sırada olduğunu ve 10 köyde ipek dokumacılığı yapıldığını söyledi.

Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Prof. Dr. Osman Horata yaptığı açış konuşmasında;

“Bu sempozyum, kaybolmaya yüz tutan fakat Türkler olarak hayata nakşettiğimiz en kalıcı desenlerden biri olan el sanatlarımızla ilgili, değerli araştırmacıları bir araya getirmektedir. Sempozyumda, halı ve kilime yansıyan kültürel zenginliğimiz dört gün boyunca ele alınacaktır.” dedi.

İnsanların hayata naksettikleri desenlerin, ona kazandırdıkları anlam ve derinliğin zemin ve zamana göre farklılıklar arz ettiğini ifade eden Prof. Dr. Horata şunları söyledi:

“Türkler, istikrarlı, büyük birliktelikleri, hayata karşı duruşları ve hayata kazandırdıkları derinlik bakımından yerkürenin sayılı milletlerinden biridir. Bu derinliği, halı ve kilim etrafında oluşturduğumuz kültürel birikimde de görmek mümkündür.

Halıya ve kilime akseden desenler, alın teri, göz nuru ve hayal gücü sadece kirkiti tutan insanın değil, binlerce yıllık geçmişe sahip Türk Atanın evlatlarının eli ve alın teridir yani ruhudur. O, bizim insanımızın, bizim kültürümüzün sadece renge ve malzemeye bakışını değil hayata bakışını da aksettirir. Kısacası halı ve kilimin, çözgüsünden, ilmiğinden, motiflerinden, renklerinden, bu topraklarda yaşayan insanların sevdasını okuyabiliriz. Kaderin yer kürenin farklı kesitlerine savurduğu Türkler arasındaki ortak ruh, binlerce kilometrelik mesafeye ve geçen zamana karşılık, hâlâ halı ve kilimin desenlerinde saklıdır. Kültürel mirasımızın ne yazık ki piyasa ekonomisinin insafına terk edildiği günümüzde, bu büyük mirasa bu gözle bakmak, yozlaşmasına ve

kaybolmasına müsaade etmemek ve bu görkemli mirası gelecek kuşaklara aktarmak için gereken gayreti göstermek zorundayız.”

Akdeniz Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İsrail Kurtcephe'nin konuşmasıyla açılış tamamlandı. Prof. Dr. Kurtcephe bir medeniyetin zenginliğinin kültürel öğelerden oluştuğunu ve üniversitelerin kültürel mirası hayata geçirmekte üstlendiği rolün ne kadar önemli olduğundan söz etti.

Açılış töreninde *Türk Ezgileri ile Piyano ve Şan Dinletisi* gerçekleştirildi.

Atatürk Kültür Merkezi tarafından hazırlanan *Prof. Dr. Oktay Aslanapa* belgeselinin gösterimi yapıldı. Türkiye'nin ilk sanat tarihçilerinden Prof. Dr. Oktay Aslanapa'ya Atatürk Kültür Merkezi

Başkanı Prof. Dr. Osman Horata tarafından "Atatürk Kültür Merkezi Hizmet Ödülü" takdim edildi.

Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nce hazırlanan "Türk Halı ve Düz Dokumaları" isimli serginin de açılışı yapıldı. Sergide;

- Bardız Kilimleri Yrd. Doç. Dr. Ayşe Aslıhan ERGÜDER-Yusuf PARLAK

- Antalya ve Çevresi Halı-Kilim, Düz Dokuma ve yaygıları ve Etnografik Malzemeler

- Cemal PALAMUTÇU Koleksiyonu

- Abdullah KARAOĞLU Koleksiyonu

- İsmet SAZ Koleksiyonu

- Hakan TAZECAN Koleksiyonu

- Mehmet Sağgün Koleksiyonu

- Tokat Kalıp Yazma Baskısı/Hüseyin ER

sempozyum katılımcılarının ve Alanyalıların beğenisine sunuldu. Sergi, Alanyalılarca Alanya Özel Güzel Sanatlar Akademisi Belediye Konservatuvarı'nda 1-4 Kasım 2010 tarihleri arasında gezildi ve beğeni topladı.

"Türk Halı ve Düz Dokumaları (Kilim, Cicim, Zili, Sumak" konulu Sempozyumun oturumları 1 Kasım Pazartesi günü başladı ve 3 Kasım Çarşamba günü akşamına kadar, üç ayrı salonda ve eş zamanlı olarak gerçekleştirildi ve 36'sı yurt dışından 120 bilim insanı tarafından bildiri sunuldu.

3 Kasım Çarşamba günü 17.30'da kapanış oturumu yapıldı ve Sonuç bildirgesi Prof. Dr. Selçuk Mülayim tarafından hazırlandı ve okundu. Kapanış oturumunda Prof. Dr. Bekir Deniz, Prof. Dr. Örcün Barışta, Prof. Dr. İsmail Öztürk, Doç. Dr. Galina Mişkiniene ve Doç. Dr. Bayram Akça sempozyumla ilgili görüşlerini ifade ettiler. Prof. Dr. Örcün Barışta konuşmasında Atatürk Kültür Merkezine teşekkür ederek sempozyumu aşan kongre düzeyinde bir toplantı olduğunu söyledi. Ayrıca bir ders niteliğindeki konuşmasında Prof. Dr. Barışta;

- Halı konusunda bir veri tabanı hazırlanmalıdır. Bu taban için önce kayıt sisteminde kullanılan gözlem fişleri elden geçirilmeli ve bir örnek seçilmelidir. O gözlem fişleriyle oluşturulacak veri tabanından bulgulara ve değerlendirme ile sonuca ulaşılmalıdır.
- Sempozyuma sunulan bildirimler bir hakem heyeti tarafından incelendikten sonra basılmalıdır.

dedi.

Doç. Dr. Bayram Akça sempozyumu değerlendirerek

- Tarihi gözüyle bir halı terminolojisi oluşturulmalıdır.
- Halı konusunda bir atlas hazırlanmalıdır.
- Bu sempozyum geleneksel hale getirilmelidir.

dedi.

Prof. Dr. İsmail Öztürk ise sunulan konularda tekrarlar olduğunu ve yayımlanmış konulardan bilgi aktarımı yapıldığını ifade ederek, bildirimlerde kontrol etmeden alıntılar yapıldığını dile getirdi. Sunumu yapılan bildirimlerde başlık ile içerik arasında uyumsuzluk olduğunu söyledi. Prof. Dr. Öztürk'te bir komisyon kurularak makalelerin incelenmesini ve incelendikten sonra basılmasının sağlanmasının yararlı olacağını belirtti.

Kapanış oturumu Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Bekir Deniz'in konuşmasıyla sona erdi. Prof. Dr. Deniz 120 bildirin sunulduğu sempozyumda alınan ilgili Bakanlık, Kurum ve kurumlara iletilmesi düşünülen kararları şöyle duyurdu:

- Türk Halı ve Düz Dokumacılığı (Kilim, Cicim, Sumak, Zili) hergün gerilemektedir; kaybolma noktasına gelmiştir.
- Türk Halı ve Düz Dokumacılığını (Kilim, Cicim, Sumak, Zili) eskiden olduğu gibi bir meslek olarak devam ettirilmesi; istihdam alanları yaratılması gerekmektedir.
- Anadolu'da Halı ve Düz Dokuma yapan yerler araştırılmalı, bu merkezlerde Halıcılık ve Düz Dokumaları geliştirmek için desen, boya çalışmaları yapılmalı ve buradaki dokuyuculara dokuma siparişleri verilmelidir.
- 1970'li yıllarda Dünya halı ticaretinde ilk sırada yer alan Türk Halıcılık Sanatı yeniden canlandırılmalıdır.
- Üniversitelerde Halıcılık Enstitüleri kurularak, her üniversite yöresiyle ilgili araştırma ve üretim yapılmalıdır.

- 1970-1990 yılları arasında Kültür Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Orman Bakanlığı gibi kurumlarca açılmış bulunan halıcılık kurslarında çalışan elemanlar üniversitede de ilgili kadrolara alınmalı ve buralarda istihdam edilerek üretime katkıda bulunmalıdır.
- Üniversitelerde kurulan Halıcılık Enstitüleri köylerde veya şehirde halı dokumayı bilenlere ısmarlama yoluyla halı dokutulmalı ve bu halılar da devlet kurumlarına satılmalıdır.

- Devlet kurumları misafirlerine halı hediye etmeli; piyasada halı ihtiyacı ortaya çıkmalı, dokuyan ve alıcılar teşvik edilmelidir.

Ayrıca şu kararlar da alındı:

- Halı Sempozyumu iki yılda bir Alanya'da yapılacaktır.
- Uluslararası Halı Sempozyumu 21 Haziran 2011'de Sn Petersburg'da gerçekleştirilecektir.
- Atatürk Kültür Merkezi tarafından ilk sayısı 1997'de çıkan ve 4 sayı yayımlanan Arış (Halı Dokuma ve İşleme Sanatları) Dergisi yeniden yayımlanmaya başlayacaktır.

Prof. Dr. Bekir Deniz tarafından Atatürk Kültür Merkezi Sekreteri İmran Baba'ya teşekkür belgesi verildi.

Sempozyum 4 Kasım Çarşamba günü Alanya Kalesi ve Alanya çevresindeki Selçuklu Kervansaraylarına yapılan gezi ile sona erdi.

Atatürk Kültür Merkezi'nden Prof. Dr. Oktay Aslanapa'ya "Hizmet Ödülü"

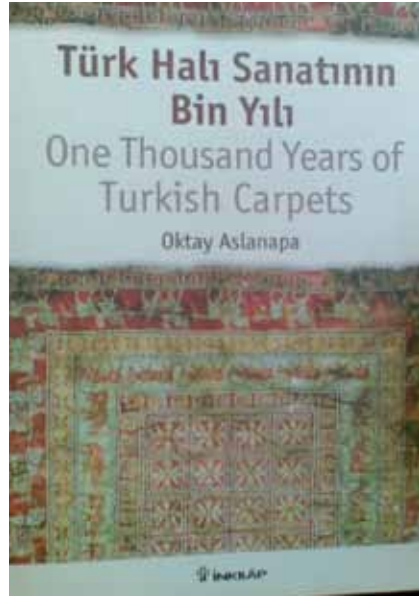
Alanya'da 1-4 Kasım 2010'da yapılan Uluslararası Türk Halı ve Düz Dokumaları (Kilim, Cicim, Zili, Sumak) Sempozyumu'nda, Türkiye'nin ilk sanat tarihçilerinden Prof. Dr. Oktay Aslanapa'ya Atatürk Kültür Merkezi'nce "Atatürk Kültür Merkezi Hizmet Ödülü" verildi. Hizmet ödülü Prof. Dr. Osman Horata tarafından takdim edildi. Takdimden önce Atatürk Kültür Merkezi tarafından hazırlanan *Prof. Dr. Oktay Aslanapa* belgeselinin gösterimi yapıldı. Prof. Dr. Oktay Aslanapa'nın 96 yıllık hayatının çarpıcı bir şekilde anlatıldığı belgeselle, Türkiye'de sanat tarihi çalışmalarının doğuşu hakkında kısa bir değerlendirme yapıldı.

Ödülü aldıktan sonra ders niteliğinde bir konuşma yapan Prof. Dr. Oktay Aslanapa Türkiye'de sanat tarihi çalışmalarının geçmişten günümüze nasıl bir seyir izlediğini anlattı. Kendisinden tez alan 24 doktora öğrencisinin şimdi profesör olduğunu ve Türk sanatı ile ilgili artık binlerce çalışma ve yayının olduğunu anlatan Prof. Dr. Aslanapa kat edilen yol ile ilgili duyduğu mutluluğu dile getirdi.

Oktay Aslanapa 17 Aralık 1914 yılında Kütahya'nın Aslanapa ilçesinde dünyaya geldi. İlk ve ortaöğreniminin ardından İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinden Tarih, Felsefe ve Coğrafya Lisanslarıyla mezun oldu. Milli Eğitim Bakanlığı imtihanını kazanarak Türk ve İslam Sanatı ihtisası yapmak üzere Almanya'ya gönderildi. Doktorasını Viyana'da tamamlayan Oktay Aslanapa Türkiye'ye döndükten sonra İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde yeni kurulmuş olan Sanat Tarihi bölümüne asistan olarak atandı. 1948'de "Osmanlılar Devrinde Kütahya Çinileri" teziyle Doçentlik imtihanını verdi. 1960 yılında Profesör ve Sanat Tarihi Kürsüsü Başkanı oldu. 1963'te Türk ve İslâm Sanatı Kürsüsü'nü kurdu. Genç Cumhuriyetin öncü isimlerinden, kitapları ve makaleleri sanat tarihçilerinin ilk başvuru kaynakları arasında yer alan Aslanapa, yüzlerce öğrenci yetiştirmiş seçkin bir araştırmacıdır. 1960 yılından itibaren

yaptığı Türk Sanatı kazıları ve Türk Sanatı araştırmalarının gelişmesine büyük katkıda bulunmuştur. Bu kazılar sayesinde bir çok gizli kalmış Selçuklu ve de Osmanlı eserini gün ışığına çıkartmış ve kazı sonuçlarını Türk ve Dünya kamuoyuna duyurmuştur. Anadolu sınırları içerisindeki mimari eserlerin kataloglanmasında en önemli adımı oluşturan Türk Sanatı kitaplarının yanı sıra, yurtdışındaki Türk eserlerinin tanınması yolunda da önemli hizmetler vermiştir. *Osmanlı Devrinde Kütahya Çinileri, Karaman Devri sanatı, Türk Sanatı, Türk ve İslam Sanatı, Selçuklu ve Osmanlı Halıları, Anadolu'da Türk Çini ve Keramik Sanatı, Anadolu'da İlk Türk Devri Mimarisi, Turkish Art and Architecture, Osmanlı Devri Mimarisi, Mimar Sinan, Kırım ve Kuzey Azerbaycan'da Türk Eserleri* adlı kitapları Sanat Tarihçilerinin temel başvuru kaynaklarındandır. Kitap, makale ve ansiklopedi maddeleri olmak üzere yüzü aşkın Türkçe ve yabancı dilde yayını vardır. Diyarbakır Artuklu Sarayı, İznik Çini Fırınları, Kayseri Keykubadiye Sarayı ve Van Ulu Camii gün ışığına çıkarttığı eserlerdendir. *Türk Halısının Bin Yılı* adlı kitabında Türk halısının geçmişten günümüze kadar olan macerasını gözler önüne sermiştir. Oktay Aslanapa 1946 yılından emekli olduğu 1982 yılına kadar üniversitedeki görevini sürdürmüştür. O, yaşlanmayan ve de öğretme aşkıyla çarpan yüreği sayesinde hala öğrencileriyle beraber olmakta, bilgi görgü ve tecrübesini katıldığı dersler, seminerler ve konferanslarla paylaşmaktadır. Fakülte'deki derslere katılmakta ve tezlere danışmanlık yapmaktadır. 96 yaşında olan Kültür adamı Aslanapa hâlâ Türk mimarisi ve sanatına katkısını sürdürmektedir. Bilim ve bilgi dolu nice yıllara....

Şebnem ERCEBECİ*

Yeniden "Arış"

*Yunus Emre tapınanda yüz koymuş,
Karacaoğlan saz çalanda diz koymuş,
Köroğlu dört nala geçmiş iz koymuş,
ARİŞ'inde erenlerin yönü var*

YETİK OZAN

Halı, düz dokuma ile işlemlerin oluşturduğu objeler ihtiyaç ve süs eşyası olarak kullanılmasının yanı sıra, ekonomiye katkısı, ülkemizin kültürünü tanıtmaya açısından el sanatlarımızın en önemli örnekleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Geçmiş ile günümüz arasındaki bağın kurulmasında rol oynayan, yüzyıllardır geçerliliğini sürdüren, Türk kültürünün geniş yelpazesi içinde yer alan bu sanat dalları değişik kültür ortamlarına girmesine rağmen toplumumuz içerisinde değişmez yerini tarih boyunca korumuştur.

Türk el sanatları içerisinde önemli bir yere sahip olan halı ve düz dokuma yaygılar Türklerin semboller dünyasını, estetik duyarlılığını, gelenek ve göreneklerini kısaca kültürünü yansıtmaktadır. Bu sebeple, Türk halı, düz dokuma, kumaş ve işlemlerimiz bir yandan ülkemizin tanıtımındaki ve ekonomisindeki yerini muhafaza ederken diğer yandan da geçmiş nesillerin duygu, düşünce ve ihtiyaçlarının bizlere ulaştırılmasında aracı görevi görmektedir. Kısacası halılarımız, düz dokumalarımız, kumaş ve işlemlerimiz geçmiş ile gelecek arasında kurulan köprülerdir.

Halı, dokuma, kumaş ve işleme sanatlarımız sadece sanat tarihine değil, diğer bilim dallarına da inceleme, araştırma konusu olabilecek kadar zengin bir hazineye sahiptir. Bu sebeple dokuma ve işleme ürünleri kimyagerinden sosyologuna, halkbilimcisinden edebiyatçısına, felsefecisinden tekstil mühendisine, bilim ve kültür tarihçisine kadar herkesin ilgi alanına girmektedir.

Bu yüzden Türk halı sanatı bir yandan bilimsel yönüyle ön plana çıkarken, diğer yandan ülkemizin tanıtımı ve ekonomisindeki yerini korumaktadır. İktisadi değerinin yanı sıra giderek artan bir ticari potansiyele sahip olması, farklı çevrelerin, Türk halısını sahiplenmek konusundaki isteğini arttırmıştır. Son yıllarda Türk halısının siyasi nedenlerle Ermeni ve Rumlara mal edilmek istendiği, bu doğrultuda Avrupa ve Amerika'da birkaç dilde yayın yapıldığı bilinmektedir. Bu tür problem-

* Sanat Tarihçisi, Atatürk Kültür Merkezi Uzmanı.

lere ek olarak, ortak bir halı terminolojisinin oluşturulamaması, ülkemizdeki halı merkezlerinin belirlenmesinin tamamlanamamış olması, bu konudaki sözlük ihtiyacının giderilememesi gibi belli başlı bilimsel eksiklikler dikkati çekmektedir.

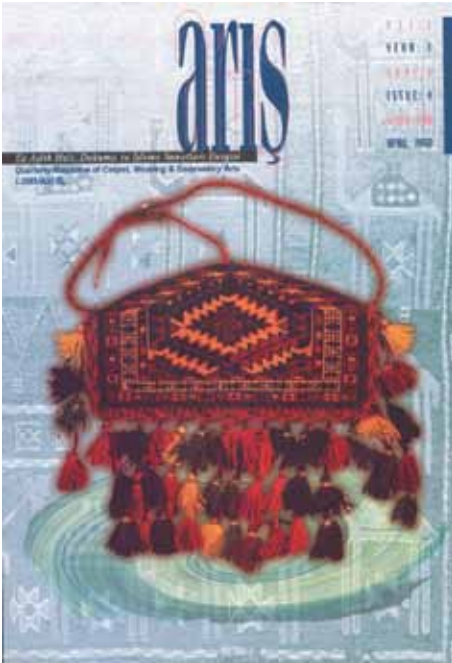
Bunun yanı sıra ticari kaygının ön plana çıkması ile halıların teknik, renk ve desenlerinde yöre özelliklerinden uzaklaşılması, dolayısıyla giderek yoğunlaşan yozlaşma, farklı kurumların birbirinden habersiz olarak hayata geçirdikleri eğitim programları, Türk halıcılığının içinde bulunduğu çıkmazı ortaya koymaktadır. Ayrıca Londra'da HALI adlı bu konu ile ilgili bir derginin yıllardır yayımlanmasından dolayı Niçin böyle bir dergiyi

Türkiye'de çıkaramıyoruz? sözünden hareketle halı ile ilgili problemlerin çözümüne katkıda bulunmak ve halı sanatımıza uluslararası platformda bilimsel yollardan sahip çıkmak ve Türk halılarını sahiplenme çabalarına bir cevap vermek amacıyla, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı ülkemizde eksikliği hissedilen bir süreli yayının gerçekleştirilmesi rolünü gönüllü olarak üstlenmiştir.

Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı olarak ilk kez yayın hayatına geçirilen *Arş*'in kelime anlamını bir kez daha hatırlatacak olursak; yaygı ve sergi olmak üzere yapılan dokumalarda *istar* yahut *gerik* yahut *gergeç* adı verilen özel bir aletin işlevini yerine getirmek üzere boyuna, uzunlamasına gerilen iplere verilen addır. Kısacası halı ve dokumaların temelini oluşturan iplerdir *Arş*...

Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki dilde yayımlanan derginin 1. sayısı Mart 1997'de yayımlanarak Türk Kültürünün hizmetine sunulmuştur. Türk halı kültürünü ve halı sanatını uluslararası platformda tanıtmayı ve sektör sorunlarını gündeme getirip, çözüm alternatiflerinin tartışılacağı bir ortam oluşturmayı hedefleyen *Arş* bu amaca ulaşmış, Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan dergi, üniversiteler, kütüphaneler, müzeler, genel müdürlükler, oteller, elçilikler, galeriler, sektör kuruluşları, kültür dernekleri ve müzayede salonlarındaki yerini almıştır. Yayımlanan makalelerin büyük bir bölümü özgün araştırmalardır. Güncelliğini hala korumaktadır. Makalelerin yanı sıra özellikle halı ve dokumalarımız ile ilgili sergi, sempozyum ve müze haberlerine de yer verilmiştir. 2. sayısı Ağustos 1997'de, 3. sayı-

sı Aralık 1997'de, 4.sayısı da Nisan 1998 'de çıkan *Arış*, hedeflenen amaçta ulaşmış kısa zamanda Türk kültür tarihindeki yerini almıştır. Dört sayı yayımlanan *Arış*'ın çeşitli nedenlerden ötürü yayın hayatına ara verilmiştir.

Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Prof. Dr. Osman Horata'nın, 1-4 Kasım 2010'da Alanya'da yapılan "Uluslararası Türk Halı ve Düz Dokumaları (Kilim, Cicim, Sumak)" Sempozyumunu açış konuşmasında "Kültürel mirasımızın ne yazık ki piyasa ekonomisinin insafına terk edildiği günümüzde, bu büyük mirasa bu gözle bakmak, yozlaşmasına ve kaybolmasına müsaade etmemek ve bu görkemli mirası gelecek kuşaklara aktarmak için gereken gayreti göstermek zorundayız" sözünden hareketle, halı ve dokumalarımızın önemi vurgulanmış, sonuç bildirgesinde alınan kararlar *Arış* dergisinin yeniden yayın hayatına kazandırılması müjdesi verilmiştir.

1998'de 4. sayıdan sonra yayın hayatına ara verilen *Arış* dergisi yeni yayın ve danışma kurulu ile beraber yepyeni bir anlayışla 2011 yılında Atatürk Kültür Merkezi'nin süreli yayınları arasında yerini alacaktır.

Buna göre; Mart ve Kasım aylarında yılda iki defa yayınlanmasına karar verilen hakemli dergi *Arış*'ta makalelerin 400-600 kelime arasında İngilizce özetleri de verilecektir. Editörlüğünü Prof. Dr. Hakkı Acun'un yapacağı derginin sorumluları ve kurulları aşağıdaki şekilde oluşturulmuştur.

Sahibi / Owner on behalf of Atatürk Culture Center	Atatürk Kültür Merkezi adına Başkan Prof. Dr. Osman Horata
Editörler / Editors	Prof. Dr. Hakkı Acun
Editör Yardımcıları / Assistant Editors	Doç. Dr. Gül Tuncel Uzm. Şebnem Ercebeci
Yazı İşleri Müdürü / Journal Administrator	İmran Baba
Yayın Kurulu / Editorial Board	Prof. Dr. Bekir Deniz (Akdeniz Üniversitesi) Yrd. Doç. Dr. Öznur Aydın (Akdeniz Üniversitesi) Yrd. Doç. Dr. Emine Koca (Gazi Üniversitesi) Yrd. Doç. Dr. Fatma Koç (Gazi Üniversitesi) Yrd. Doç. Dr. Nuran Say (Gazi Üniversitesi) Yrd. Doç. Dr. Nalan Türkmen (Marmara Üniversitesi)
İngilizce Özetler / English Summaries	Dr. Kemal Reha Kavas
Danışma Kurulu / Referees Board	Prof. Sibel Arık (Marmara Üniversitesi) Prof. Dilek Alpan (Mimar Sinan Üniversitesi) Prof. Günay Atalayer (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Hamza Gündoğdu (Atatürk Üniversitesi) Prof. Dr. Zahide İmer (Gazi Üniversitesi) Prof. Dr. Recai Karahan (Yüzüncü Yıl Üniversitesi) Prof. Dr. Selçuk Mülayim (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Elvan Özkavruk Adanır (Dokuz Eylül Üniversitesi) Prof. Aydın Uğurlu (Mimar Sinan Üniversitesi) Prof. Nuray Yılmaz (Dokuz Eylül Üniversitesi) Prof. Dr. Kübra Aliyeva (Azerbaycan Bilimler Akademisi) Prof. Dr. Kuandık Eralin (Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk Kazak Üniversitesi)

Halı, düz dokuma, kumaş, giyim kuşam ve işleme sanatları ile ilgili makalelerin yayınlanacağı Arış'ın bu konudaki boşluğu doldurmaya devam edeceği inancıyla 5. sayısı ile beraber yeniden yayın hayatında yerini alacağını duyururken konu ile ilgili makalelerinizi Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı'na ya da arisdergisi@gmail.com adresine göndermenizi bekliyor, Arış'a yeni yayın hayatında yol açıklığı diliyoruz.

Ömer ÇAKIR*

Anadolu Yunus'tur Şiir Günleri

Atatürk Kültür Merkezi ve Afyonkarahisar Sandıklı Kaymakamlığı işbirliğiyle 13-15 Mayıs tarihleri arasında uluslar arası "Anadolu Yunus'tur" adıyla "Şiir Günleri" düzenlendi. Sandıklı'da gerçekleştirilen söz konusu faaliyete başta Azerbaycan olmak üzere yurt içi ve yurt dışından toplam 40 şair davet edildi.

13 Mayıs Perşembe günü Afyonkarahisar Valisi Haluk İmga, Sandıklı Kaymakamı Samet Ercoşkun, Sandıklı Belediye Başkanı İsmail Elibol, kent in ileri gelen bürokratları, öğrenci ve öğretmenlerinden oluşan bir kortej, şehir meydanında bir yürüyüş gerçekleştirdi ve daha sonra etkinliğin açış konuşmaları yapıldı.

Öğleden sonra saat 14.00'da Park Otel konferans salonunda Zelimhan Yakup, Ramin Karayev ve Azer Abilov'un katılımıyla gerçekleştirilen "Yunus Emre: Sevgiye Adanmış Bir Hayat" konulu bir panel düzenlendi. Aynı günün akşamı Üsküdar Musiki Cemiyeti'nce Yunus Emre'nin ilahilerinden oluşan bir konser verildi.

Yunus Emre Türbesi ziyareti

* Atatürk Kültür Merkezi Uzmanı.

14 Mayıs Cuma günü ilçenin çeşitli okullarına giderek edebiyat sohbetlerine katılan şairler daha sonra Yunus Emre'nin kabrini ziyaret ettiler. Aynı günün akşam saatlerinde Park Otel'de başlayan şiir dinletisine kalabalık bir davetli topluluğu katıldı. Dinletinin ardından Kültür Bakanlığı sanatçıları türkülerıyla şölene katılıp, Elazığ Belediyesi Kürsübaşı Korosu konseri ve halk oyunları ekibinin gösterileriyle de gün sona erdi.

Etkinliğin son günü yine Park Otel'de, Sandıklı Kültür Varlıkları Koruma ve Yaşatma Derneği'nden "Yaren Gecesi" ve halk oyunları gösterisinin ardından Esat Kabaklı'nın muhteşem konseriyle "Anadolu Yunus'tur Şiir Şölenu" son buldu.

Şölene Zelimhan Yakup, Ramin Karayev, Azer Abilov, Ali Akbaş, Abdullah Satoğlu, Yahya Akengin, İsmet Bora Binatlı, M. Nuri Parmaksız, İlder Yeşilay, Rıza Akdemir, Rıdvan Çongur, Ali Ayçıl, Zafer Acar, Bahdiyar Aslan, Çulpan Zaripova Çetin, Bahattin Karakoç, Yasin Mortaş, İbrahim Yavuz, Talat Ülker, İmdat Avşar, Hanifi İspirli, Yahya Bayar, Harun Yavruoğlu, Mehmet Emin Ulu, Mehmet Kara, Ahmet Otman, İsmail Özmel, Fazıl Ahmet Bahadır, Muharrem Kubat, İsmail Göktaş, Mine Bahçeci, Şükrü Kaçar, Günerkan Aydoğmuş, Bedrettin Keleş Timur, R. Mithat Yılmaz, Hadi Önal, Gazi Özcan, Yurdal Demirel, Mevlüt Uluğtekin, Yılmaz Ali Akçeke ve Levent Topludal adlı şairler katılıp, Esat Kabaklı, Hasan Öztürk ve Zülfü Demirtaş da sazlarıyla şölene eşlik etti.

Atatürk'ten Soğuk Savaş Dönemine Türk-Rus İlişkileri Çalıştayı

Merkezimiz, Atatürk Araştırma Merkezi işbirliği ve Rusya Federasyonu Ankara Büyükelçiliği desteğiyle 14-15 Mayıs 2010 tarihleri arasında Ankara'da "Atatürk'ten Soğuk Savaş Dönemine Türk-Rus İlişkileri" konulu bir Çalıştayı düzenledi.

Ankara Milli Kütüphane salonlarında gerçekleştirilen Çalıştayı, 14 Mayıs Cuma günü açılış töreniyle başladı. Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Cezmi Eraslan, Rusya Federasyonu Ankara Büyükelçisi Vladimir Ivanovsky ve Türkiye Cumhuriyeti Moskova Büyükelçisi Halil Akıncı'nın konuşmalarından sonra "Atatürk Dönemi Türk-Rus İlişkileri" konulu bir belgesel sinevizyon gösterimi yapıldı. Açılış törenini takiben, yine Milli Kütüphane sergi salonunda "Türk-Rus İlişkileri" konulu bir fotoğraf sergisi katılımcıların ilgisine sunuldu.

22 Bilim insanının katıldığı Çalıştayı dört oturumda gerçekleştirildi. Çalıştayı öğleden sonra yapılan I. oturumu Prof. Dr. Ali Birinci ve Dr. Alexander Vitol başkanlığında gerçekleştirildi. Söz konusu oturumda sırasıyla, Rusya Büyükelçilinden Prof. Dr. A. Alexander Kolesnikov, "Atatürk Dönemi Türk-Rus İlişkilerinin Araştırılmasında Metot ve Historiyografi Sorunları"; Atatürk Üniversitesi'nden Prof. Dr. Selami Kılıç, "Türk-Rus İlişkilerinin Doğuşu: Brest Litovks Antlaşması"; Moskova Devlet Üniversitesi Asya ve Afrika Enstitüsü'nden Seregery Karitskiy, "Türk-Rus Diplomatik İlişkilerinin Kuruluşu"; Uludağ Üniversitesi'nden Prof. Dr. Saime Yüceer, "Atatürk Dönemi (1919-1938) Türk-Rus İlişkilerinin Siyasi Boyutu"

Çalıştay açılış töreninden bir kare

ve Kırgız-Rus Üniversitesi'nden Dr. Alexander Pilöv de, "Enver Paşa ve 1920-30'luk Yıllarda Türk-Rus İlişkileri" başlıklı bildirimlerini sundular.

Aynı salonda gerçekleştirilen II. oturum Prof. Dr. Osman Horata ve Prof. Dr. A. A. Kolesnikov başkanlığında gerçekleştirildi. Bu oturumda Türk Tarih Kurumu Başkanı Ali Birinci, "Türk-Rus İlişkilerinde Meçhul Bir İsim: Dr.Fuat Sabit"; Türk-Kazak Üniversitesi'nden Dr. Tacibayev Raşid İbrahimov, "Türkiye ve Sovyetler Birliği Arasındaki Kültürel İlişkiler"; İstanbul Üniversitesi'nden Doç. Dr. Emine İnanır, "Türk Sinemasında Rus Etkisi (1920-1940)"; İstanbul Üniversitesi'nden Yard. Doç. Dr. Gönül Uzelli, "Lidya Arzumanova Krassa'nın Türk Balesine Katkıları"; Türk İşbirliği Kalkınma İdaresi Başkanlığı'ndan Yard. Doç. Dr. İhsan Çomak, "Komünist Doğu Emekçileri Üniversitesinin Faaliyetleri ve Türkiye Sektörü" başlıklı bildirimlerini sundular.

Çalıştay, 15 Mayıs Cumartesi günü Milli Kütüphane'nin bir başka salonunda devam etti. Sabah 09.30'da başlayan III. oturum Prof. Dr. Cezmi Eraslan ve Doç. Dr. A. Sotniçenko başkanlığında gerçekleştirildi. Söz konusu oturuma, Ankara Üniversitesi'nden Prof. Dr. Temuçin Faik Ertan, "İsmet İnönü'nün Rusya Gezisi"; Türk Tarih Kurumu'ndan Dr. İlyas Kamalov, "1920-30'luk Yıllarda Türk-Rus Ekonomik İlişkileri"; Moskova Devlet Üniversitesi'nden Dr. İrina Svistunova, "İlmi Alanda Türk-Rus İlişkileri" ve St.Petersburg Doğu El Yazmaları Enstitüsü'nden Dr. Alexander Vitol da "Lev Troçki ve Türkiye" başlıklı bildirimleriyle katıldılar.

Atatürk'ten Soğuk Savaş Dönemine Türk-Rus İlişkileri Çalıştayı'nın son ve IV. oturumu Prof. Dr. Temuçin Faik Ertan ve Dr. Alexander Pilov başkanlığında ger-

III. Oturum'dan bir kare: Svistunova, Ertan, Vitol ve Kamalov

çekleştirildi. Bu oturumda sırasıyla Yeditepe Üniversitesi'nden Prof. Dr. Mehmet Saray, "II.Dünya Savaşı Sırasında Türk-Rus İlişkileri"; Atatürk Üniversitesi'nden Prof. Dr. Yavuz Aslan, "Atatürk'ten Soğuk Savaş Dönemine (1920-1947) Türk-Rus İlişkileri" ve St. Petersburg Üniversitesi'nden Doç. Dr. Alexander Sotniçenko da "Atatürk'ün Ölümünden Sonra Türk-Rus İlişkileri" başlıklı bildirimlerini sundular.

Her bir oturumun ardından yapılan tartışmalar ve genel değerlendirme sonucu St. Petersburg Devlet Üniversitesi'nde düzenlenecek çalıştayın diğer ayağında buluşma temennisiyle toplantı sona ermiştir.

“Türk Kültüründe Ağrı Dağı” Eser Tanıtım Toplantıları

Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı'nca 2009 yılında basımı gerçekleştirilen *Türk Kültüründe Ağrı Dağı* adlı eserin tanıtım toplantılarının ilki 20 Mayıs 2010 tarihinde Iğdır'da yapıldı.

Merkezimiz ve Iğdır Üniversitesi Rektörlüğü işbirliğiyle Iğdır Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen tanıtım paneli Iğdır Üniv. Rektörü Prof. Dr. İbrahim Hakkı Yılmaz'ın açış konuşmasıyla başladı. Daha sonra Iğdır Üniv. Rektör Yard. Prof. Dr. Hüseyin Zengin'in başkanlığında yapılan toplantıya İstanbul Üniv. Edb. Fak. Öğr. Üyesi Prof. Dr. Oktay Belli, Atatürk Üniv., İkt. İd. Bil. Fak. Öğr. Üyesi Doç. Dr. Kerem Karabulut ve Sağlık Bil. Ens. Müdürü Turgut Öcal konuşmacı olarak katıldılar.

Iğdır Kültür Sarayında düzenlenen panelde konuşan Iğdır Üniv. Rektörü Prof. Dr. İ. Hakkı Yılmaz, “Ağrı Dağı dünyaca tanınan bir dağdır. Üniversitemiz bünyesinde Ağrı Dağı Araştırma Merkezi kurma çalışmalarını başlattık. *Türk Kültüründe Ağrı Dağı* kitabı büyük bir emeğin eseridir. Ağrı Dağı hakkında söylenen sözler artık yazıya dökülmüştür. Iğdır'ı günümüzle gelecek arasında ilmi bir köprü haline getirmeye çalışıyoruz.” dedi. Iğdır Üniversitesi Dekanı Prof. Dr. Hüseyin Zengin'in yönettiği panelde Atatürk Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Kerem Marabulut ise, “Ağrı Dağı'nın Önemi” konulu konuşmasında, Ağrı Dağı'nın turizme açılması gerektiğini, dünyaca tanınan bu kutsal dağın turizme açılmasıyla birlikte Türkiye'nin turizm payının yüzde yüz artacağını belirtti.

Iğdır'da gerçekleştirilen toplantıdan bir kare: Öcal, Zengin, Belli ve Karabulut

Iğdır Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Enstitüsü Müdürü V. Turgut Öcal da, “Türk Edebiyatında Ağrı Dağı” konulu sunumunda Ağrı Dağı üzerine binlerce şiir yazıldığını, efsanesinin kitaplaştırılıp filminin yapıldığını, gerek halk edebiyatı ve gerekse divan edebiyatında Ağrı Dağı’na yer verildiğini söyledi.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Eski Çağ Ana Bilim Dalı Öğr. Üyesi Prof. Dr. Oktay Belli’de şunları söyledi:

“Anadolu’nun en yüksek ve görkemli yükseltisi olan Ağrı Dağı yüzlerce yıldan beri söylencelere ve kutsal kitaplara konu olmuştur. Semavi dinlerin kutsal kitapları olan Kur’an, Tevrat, ve İncil’de “Nuh Tufanı” olayı ile konu olarak günümüze kadar kutsallığını sürdürmektedir. Bugün Türkiye, Azerbaycan ve İran’da yaşayan Türkler, Ağrı Dağı’nı bilmekte, Ağrı Dağı için şiirler bile yazmaktadırlar. Urartulular Ağrı Dağı’nın “Dağlık Ararat”, Ermeniler “yüksek dağ” anlamına gelen “Masis”, İranlılar, Nuh’un Dağı anlamına gelen “Kuh-i Nuh”, Araplar ise Büyük Ağrı’ya “Cebelü'l-Haris” demişlerdir. Türkler ise “Ağrı” veya “Eğri dağ” demişler bu “Ağrı Dağı” olarak telaffuz edilmiştir. Hazırladığımız *Türk Kültüründe Ağrı Dağı* konulu kitapta bilim insanları her yönüyle Ağrı Dağını anlatmıştır. “Söz gider yazı kalır” sözü ile bu eser ortaya çıkmış ve gelecek kuşaklara miras olarak kalacaktır. Atatürk Kültür Merkezi’ne ve Iğdır Üniversitesi’ne teşekkür ederim”

Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığınca 2009 yılında basımı gerçekleştirilen *Türk Kültüründe Ağrı Dağı* adlı eserin tanıtım toplantılarının ikincisi 21 Mayıs 2010 tarihin-

Ağrı’da gerçekleştirilen toplantının açılış töreninden bir kare

de Ağrı'da yapıldı. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Nezahat Çeçen konferans salonunda gerçekleştirilen toplantıda konuşan Rektör Yard. Prof. Dr. Abdulhalik Karabulut, *Türk Kültüründe Ağrı Dağı* isimli eserin tanıtım toplantısının Üniversitelerinde yapılmasından duyduğu memnuniyeti dile getirerek "Umarım bu tanıtım toplantısı ile Ağrı Dağı ve Ağrı ilimiz ülkemizde ve dünyada gerektiği konuma kavuşacaktır" dedi.

Oturum başkanı ve Ağrı İbrahim Çeçen Üniv. Meslek Yüksekokulu Müd. Yard. Doç. Dr. Faruk Kaya'nın açılış konuşmasının ardından A.İ.Ç.Ü Eğitim Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Yusuf Çetin konuşmasında; Bilim dünyasının gözünün Ağrı Dağı üzerinde odaklandığını, bu sebeple Ağrı Dağı'nın gündemde kaldığını ve kalmaya devam edeceğini, bu eserle birlikte kültür envanteri olmamasına rağmen inanç turizmi merkezi olan Ağrı ilimizin dünyadaki yeri ve öneminin artmasına katkı sağlayacağını belirtti. Çetin'i müteakip, Doç. Dr. Kerem Karabulut ve Prof. Dr. Oktay Belli söz aldılar.

Konuşmalardan sonra Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Gökhan Budak katılımcılara toplantı anısına birer plaket takdim etti. Ardından Nezahat Çeçen konferans salonunda tüm katılımcılara bir kokteyl verildi.

Merkezimizce her iki toplantı için Üniversitelerin önde gelen yetkililerine *Türk Kültüründe Ağrı Dağı* kitabı hediye edildi.

Doğumunun Yüzüncü Yılında Uluslararası Cahit Sıtkı Tarancı Sempozyumu

Atatürk Kültür Merkezi ve Dicle Üniversitesi Rektörlüğü edebiyatımızın önemli isimlerinden biri olan Cahit Sıtkı Tarancı'yı doğumunun 100. yılında uluslararası bir sempozyumla gündeme taşıdı. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Diyarbakır Valiliği'nin de desteklediği sempozyum 7-9 Ekim 2010 tarihleri arasında şairin doğduğu Diyarbakır'da gerçekleştirildi.

Dicle Üniversitesi Kongre Merkezi'nde düzenlenen sempozyum açılış töreni saygı duruşu ve İstiklal Marşı'mızın okunuşuyla başladı. Daha sonra Sempozyum Tertip ve Düzenleme Kurulu Başkanı ve Dicle Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyat Bölümü Başkanı Doç. Dr. Kemal Timur sempozyumun hazırlık süreci hakkında bilgi verdi. Sempozyumun açılışında konuşan Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Prof. Dr. Osman Horata, Tarancı'nın gücünü, yazdığı şiirlerden aldığını söyleyerek, onun şiirlerindeki, barış ve hoşgörü temasına dikkat çekti. Dicle Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ayşegül Jale Saraç, Tarancı'nın şiirlerinden dizeler okuyarak onun geleceği gören ve insan sevgisi yüksek bir şair olduğunu vurguladı. Diyarbakır Valisi Mustafa Toprak da konuşmasında her kentin bir kimliği bulunduğu dikkat çekerek, "Diyarbakır'ın kimliği de Cahit Sıtkı Tarancı'dır." dedi. Sempozyuma katılan Tarancı'nın 98 yaşındaki kuzeni Reşit İskenderoğlu ise şairle ilgili anılarını anlatarak, "Bıraktığı eserler onun ne kadar hoşgörülü olduğunu kanıt-

Dicle Üniv. Rektörü Saraç ve Merkezimiz Başkanı Horata açılış töreninde

Sempozyumun ilk oturumundan bir kare: Uludağ, Karataş, Kaplan, Özmen ve Göçgün

lıyor. Halkın içinde, onların özlemlerini şiirlere yansıtan bir kişiliği vardı. *Memleket İsterim* şiiri bunun en çarpıcı örneğidir” dedi.

Açılış töreninden sonra Sempozyumun ilk oturumuna geçildi. Başkanlığını Bartın Üniversitesi Rektörü Ramazan Kaplan’ın üstlendiği bu oturumda sırası-

Kapanış oturumundan bir kare: Karataş, Özmen, Göçgün, Horata, Kaplan ve Yetiş

la, Prof. Dr. Kemal Özmen, "Cahit Sıtkı Tarancı ve Fransız Şiiri"; Prof. Dr. Önder Göçgün, "Fenomenolojik Açından: Cahit Sıtkı Tarancı'nın Yaşanılan Ânu Esas Alan Şiir Sanatı"; "Prof. Dr. Turan Karataş, "Her Okurun Şairi: Cahit Sıtkı Tarancı" ve Yard. Doç. Dr. Mehmet Emin Uludağ da "Bir Şiirlik Vatan Şairi Cahit Sıtkı Tarancı" başlıklı bildirimlerini sundular.

Öğleden sonra yapılan oturumlar eş zamanlı olarak üç salonda gerçekleştirildi. İki gün süren sempozyuma, toplam 93 bildiri sahibi davet edildi.

Sempozyum oturumları sonunda dinleyicilerle bildiriler hakkında soru-cevap tarzı tartışmalar yapıldı. Ayrıca bilim insanlarına Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığınca hazırlanan birer "Katılım Belgesi" takdim edildi. Toplam on dokuz oturumda tamamlanan sempozyum Prof. Dr. Osman Horata, Prof. Dr. Ramazan Kaplan, Prof. Dr. Kâzım Yetiş, Prof. Dr. Kemal Özmen,

Prof. Dr. Turan Karataş ve Prof. Dr. Önder Göçgün'ün katılımıyla gerçekleştirilen kapanış ve değerlendirme konuşmalarıyla sona erdi.

Uluslararası Zeki Velidi Togan ve Türk Kültürü Bilgi Şöleni

Prof. Dr. Zeki Velidi Togan'ın Türklük Bilimi üzerine yaptığı araştırmaları tanıtmak, ilgili bilim kuruluşları ve bilim insanları arasında işbirliği sağlamak, yeni araştırmalarla bilgi evrenimizi zenginleştirmek amacıyla Atatürk Kültür Merkezi, TÜRKSOY Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü ve Tarih Bölümü işbirliği ile, 13-15 Ekim 2010 tarihleri arasında Afyonkarahisar'da "Uluslararası Zeki Velidi Togan ve Türk Kültürü Bilgi Şöleni" düzenlendi.

Uluslararası Z. V. Togan ve Türk Kültürü Bilgi Şöleninin öğleden sonraki programı, Atatürk Kongre Merkezi Kocatepe Salonu, Tınaztepe Salonu ve Çiğiltepe Salonunda eş zamanlı olarak gerçekleştirildi. oturumlarla devam etti. Oturumların

ardından Belentepe Salonunda "Prof. Dr. Zeki Velidi Togan Çalıştay" ile Erkmentepe Salonunda "Alparslan Çalıştay" eş zamanlı olarak yapıldı.

Bilgi Şöleninin ikinci gün programı ise Afyon Anemon Hotel'de gerçekleştirildi. Aynı anda, farklı salonlarda toplam 9 oturumun gerçekleştirildiği ikinci gün programının sonunda, Türk dili ve kültürü araştırmaları sorunlarının tartışıldığı "Kaşgarlı Mahmut Çalıştay" ile "Bilgi Şöleni Değerlendirme Toplantısı" olmak üzere iki çalıştay düzenlendi. Ardından Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun, Prof. Dr. Tuncer Baykara ve Prof. Dr. Sübidey Togan'ın konuşmacı olarak katıldığı değerlendir-

me oturumu yapıldı.

"Ulusallararası Zeki Velidi Togan ve Türk Kültür Bilgi Şöleni", 15 Ekim 2010 Cuma günü, konuklara Afyonkarahisar'ın tarihi ve kültürel yerlerinin gezdirilmesinin ardından sona erdi.

Yeni Çıkan Yayınlarımız

Türk Kültüründe Taşlar, Hakkı Acun, 120 sayfa, 2010, Ankara.

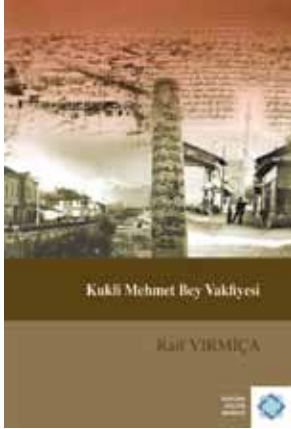
Bu kitapta, taşlarla ilgili inançlar çerçevesinde, Türk-İslam kültüründeki taşla ilgili inançlar ve işlevleri ele alınmıştır. Bunun yanı sıra eski kültürümüzdeki taşla ilgili yaygın olan inanışlara da değinilmiştir. Kitabın amaçlarından biri de Türk mimarisinin şehircilik ve sokak dokusu ile kültürümüzün incelik ve zarafetinin de bir göstergesi olan taşların tanıtılması ve korunup kollanarak gelecek nesillere aktarılmasıdır.

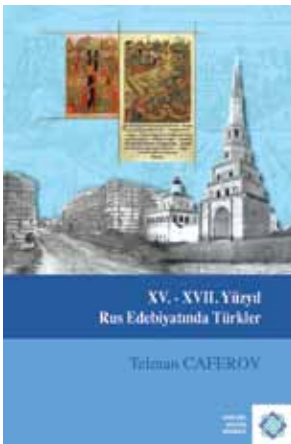
Başlangıcından Cumhuriyet Dönemine Kadar Türklerde Resim, Seyfi Başkan, 276 sayfa, 2010, Ankara.

Bu kitap; Türklerin bilinen tarihleri boyunca ortaya koyduğu plastik ve estetik yaratıcılıkları, sadece kronolojik projeksiyonu ile değil, tür ve teknik özellikleri bakımından da değerlendiren geniş kapsamlı bir Türk resim sanatı tarihini sunmaktadır. Bu kitapta, Türk insanının çeşitli tarihî dönemler ve coğrafyalarda görülen plastik ve estetik yaratıcılığın; onun da ötesinde tasvir dünyasının, bilinen ilk örneklerinden, Cumhuriyet Türkiye'sinin güncel ve çağdaş sanat repertuarına değin panoraması seçkin örneklerle gözler önüne serilmeye çalışılmıştır.

Kukli Mehmetbey Vakfıyesi, Raif Virmiča, 166 sayfa, 2010, Ankara.

Bu eserde, Kukli Mehmet Bey'in ve o dönemde olduğu kadar bugün de, Prizren (Kosova) için büyük değer taşıyan vakfıyesi transkribe edilmiş, günümüz Türkçesine aktarılarak bir değerlendirme yapılmıştır. Tarihi bir şahsiyet olan Kukli Mehmet Bey gibi hayırsever bir zat hayatı ve kişiliğiyle tanıtılarak, Zinova'daki vakfıyesiyle ilgili ayrıntılı bilgiler sunulmuştur. Eser sayesinde bugüne kadar Kukli Mehmet Bey'le ilgili cevapsız kalan sorulara cevap aranarak önemli bir eksiklik giderilmeye çalışılmıştır.

XV.-XVII. Yüzyıllar Rus Edebiyatında Türkler, Telman Caferov, 128 sayfa, 2010, Ankara.

Natig Abdullayev'in Rusçadan çevirdiği bu eser, Telman Caferov'un eski Rus Edebiyatı'nın ilk dönemleri ile ilgili araştırmalarının devamı olma niteliğini taşımaktadır. Kitapta, Doğu Slavların edebi abideleri, edebi-tarihi kaynakları, Türk-Slav ilişkileri ve komşuluğu bağlamında incelenmektedir. Kitapta, eski Rus Edebiyatının önemli örneklerinden olan *İstanbul'un Türkler Tarafından Fethi Hakkında Hikâye*, *Mehmet Sultan Hakkında Hikâye*, *Kazan Tarihi*, *Azak Hakkında Hikâyeler*, Moskova Rusyası'nın Osmanlı Türkiye'si ve Safavi Devleti ile ilişkilerini yansıtan seyahatname ve sefaretnameler tahlil edilmektedir.